N°. 3706.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00, voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 24 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 September.

Oostenrijk brengt tegenwoordig eenige hervormingen in zijn inwendig bestuur, waarvan sommige hoogst noodig waren, terwijl men mag verwachten dat andere, waaraan niet minder behoefte bestaat, zullen volgen, onder anderen eenige, welke betrekking hebben tot de organizatie des legers, die, zooals de laatste oorlog heeft geleerd, in vele opzigten gebrekkig is. De dapperheid der Oostenrijksche soldaten is vooral niet minder geweest dan die van hun vijanden; maar dat er onder hun aanvoerders niet die noodzakelijke eenheid en overeenstemming bestaat, welke meestal de kansen van den oorlog bepalen, kan ieder duidelijk bespeuren, die met aandacht de geschiedenis der jongste veldslagen in Italië heeft nagegaan.

Het schijnt dat de geest van routine, die het Weenerhof in de oorlogen met den eersten Napoleon zooveel nadeel toegebragt heeft, nog niet geheel geweken is, en de daaruit voorspruitende angstvalligheid, welke aan niemand, zelfs in het grootste gevaar niet, vergunt eigenmagtig te handelen, en aan den anderen kant de kracht van het centraal kommando verlamt, heeft veel bijgedragen tot de nederlagen van Magenta en Solferino. Hoever dit euvel soms gaat blijkt onder anderen uit een voorval, dat bij den eersten dier veldslagen heeft plaats gehad, en dat niet het eenige van dien aard moet zijn. Een Oostenrijksch bataljon was handgemeen met een talrijke magt Fransche linietroepen, en ofschoon het zich woedend verweerde, kon het niet lang meer duren of het zou moeten wijken. Een ander bataljon, daar achter geplaatst, brandde van ongeduld zijn krijgsmakkers ter hulp te snellen. De officieren traden uit het gelid om den kommandant te smeeken hen tot den strijd aan te voeren. Doch deze weigerde. Zoo een van hen, was het antwoord, de verantwoordelijkheid op zich nemen wilde van een aanval, was hij bereid hun wensch te verhooren; wat hem zelven betrof, hij meende niet te mogen handelen, zonder uitdrukkelijk bevel van den generaal. Geen der officieren durfde dit aan te nemen. Eenige oogenblikken later kwam een adjudant dat bevel brengen, doch toen was het te laat. Zoo men hiermede vergelijkt de handelwijs van generaal de Mac-Mahon, die den veldslag van Magenta besliste, door in het dringend gevaar de verantwoordelijkheid der redding op zich te nemen, zal men veel kunnen verklaren van de verliezen der Oostenrijkers ondanks de voortreffelijkheid en den moed hunner soldaten.

Bij den veldslag van Solferino vertoonde zich in hun leger weder een ander gebrek. Terwijl een generaal met den linkervleugel zegevierend voorwaarts trok, na de geheele Piëmontesche krijgsmagt overhoop geworpen te hebben, en een ander met den regtervleugel zoo onwrikbaar stand hield, dat hij nog twaalf uren na den afloop zijne stellingen behield, werd het centrum teruggedrongen en verloor den slag, zonder dat de vleugels, die meenden dat de overwinning behaald was, het ter hulp schoten. Het schijnt dat door te veel hoofden hier de noodzakelijke eenheid van handelen gemist werd. Dat derhalve eene verandering in de organizatie van het opper- en de andere kommando's heilzaam wezen zou, valt duidelijk in het oog. Het is te verwachten dat met de andere hervormingen, die ten deele uitgevoerd zijn ten deele beraamd worden, ook deze niet achter zal blijven.

Omtrent de leemten en gebreken in het Oostenrijksch burgerlijk en militair bestuur, is het een potsierlijk verschijnsel dat die in vele bladen slechts aan één oorzaak geweten worden, namelijk aan 't konkordaat met den H. Stoel. Dat konkordaat heeft de schuld van al de onheilen, die Oostenrijk getroffen hebben. De hagchelijke toestand der Oostenrijksche financiën is, volgens een nederlandsch blad, dat terwijl wij dit schrijven voor ons ligt, nergens anders aan te wijten dan aan het konkordaat. Een Duitsch liberaal orgaan, dat eenige zeer opmerkelijke brieven, te Verona tijdens den oorlog geschreven, heeft openbaar gemaakt, verhaalde daarin ook een gesprek tusschen den briefschrijver en een Oostenrijksch officier, die zich bitter beklaagde over de nederlagen, ondanks de dapperheid der troepen geleden. „*Etwas weniger concordat*" meende de laatste, dan zou het wel beter gaan. Zulke grappige opmerkingen vinden wij zoo dikwerf als goede munt in onze nederlandsche bladen overgenomen, dat, wanneer het konkordaat afgeschaft worden kon, en die tijding kwam hier, wij waarlijk gelooven dat aan de Beurs de metallieken er op rijzen zouden.

Het konkordaat, dat niets anders is dan de op wettige wijs tot stand gebragte kerkregeling der Katholieken, en niemand dan den laatsten aangaat, wordt door de halzen, die aan vele onzer dagbladen arbeiden, aangezien als een soort van Oostenrijksche staats-konstitutie. Daarom houden die goede lieden, zoo als uit hun redeneringen blijkt, het er voor, dat de hervormingen, thans door de Oostenrijksche Regering uitgevoerd en beraamd, de afbreking zijn van het konkordaat. Zoo is dezer dagen door een keizerlijk patent de betrekking der Hongaarsche Protestanten tot den Staat geregeld. Het eene na het andere dier verlichte organen juichte nu, dat het konkordaat dood was. Een hunner haalde zelfs ten bewijze van die stelling een uitspraak van den Parijschen *Univers* aan, en al de anderen namen dat gretig over, en verkondigden hun lezers, op grond van hun eigen gezag, gestaafd door het gevoelen van den *Univers*, dat het beruchte Oostenrijksche konkordaat, dat gehate verdrag, waarbij Keizer Frans Jozef zich aan de Jezuïeten verkocht had, gedood was door het regeringsbesluit aangaande de Hongaarsche Protestanten.

Wij, die elken dag den *Univers* ontvangen, wat met geen dier andere bladen het geval is, hebben er nooit noch die woorden, noch den zin daarvan, door uitgesproken gevonden, waarop die scherpzinnige bladen hun lezers vergastten. Heden echter vinden wij in dat blad een artikel, waarin van het Oostenrijksche konkordaat gewag wordt gemaakt. Wij nemen dat hier over, eerstens om, ter wille der kuriozitëit, te doen zien welk groot verschil er is tusschen hetgeen er werkelijk in den *Univers* te lezen staat, en hetgeen er niet in staat, maar er toch uit overgenomen wordt; tweedens om aan te toonen dat dit konkordaat, zoomin als het bepalingen voor het bestuur der financiën en der legerorganizatie behelst, ten gevolge moet hebben dat onkatholieken van regeringswege geplaagd worden; derdens om het bewijs te leveren dat in sommige staten, waar geen konkordaten bestaan, echter, zonder dat er ooit in die dagbladen over gejammerd wordt, kleingeestige belemmeringen worden in den weg gelegd aan verrigtingen door de godsdienst der minderheid voorgeschreven, terzelfder tijd dat in Oostenrijk, hoewel het konkordaat daar in werking blijft, zulke belemmeringen uit den weg worden geruimd.

Ziehier hoe het bedoelde artikel van den *Univers* luidt:

„Oostenrijk heeft de staatsregten der Protestanten op de vrijgevigste wijze geregeld. Dit zal echter niet beletten, dat, als altijd, grove lasteringen tegen het konkordaat met den H. Stoel en tegen de Weener Regering worden verspreid. Reeds vóór de afkondiging van het laatste Keizerlijke besluit genoten de Protestanten inderdaad meer vrijheid dan de Katholieken in eenigen Protestantschen staat van Duitschland. Om maar iets te noemen, men telt aan de Katholieke universiteit te Gratz vijf en aan de Katholieke hoogeschool te Krakau vier Protestantsche professoren. Nu vergelijke men hiermede het Pruissische stelsel, dat alle Katholieke professors uitsluit, en onmiddellijk den leerstoel ontneemt aan degenen, die zich tot de ware Kerk bekeeren. Daardoor werd de beroemde doktor Philips uit Berlijn verwijderd, alsmede nog onlangs doktor Lämmer.

„Het liberalismus heeft geen hoon genoeg voor Oostenrijk, dat toch den Protestanten openbare godsdienstoefening toestond, terwijl het in verscheidene protestantsche Staten, ten Noorden, als Mecklenburg, Sleeswijk-Holstein, Lubek enz. enz., aan iederen Katholieken Priester verboden is, in het openbaar de H. Dienst te verrigten.

„In Pruissen kan de priester niet in zijn plegtgewaad op een kerkhof van Protestanten komen; als een Katholiek daar begraven moet worden, is de geestelijke verpligt er als leek te verschijnen. In Oostenrijk echter kan de Protestantsche leeraar in zijn ambtsgewaad op de Katholieke begraafplaats de begrafenis zijner gemeenteleden bijwonen.

„In Oostenrijk kan de Gustaaf-Adolf-vereeniging hare geloofsgenooten ondersteunen; maar in Mecklenburg en Holstein is het den Katholieken niet alleen verboden lid te zijn der vereeniging van den H. Bonifacius, maar zelfs om eenigen onderstand van haar aan te nemen. Door de vrijheid, in Oostenrijk aan de Protestanten verleend, heeft de Gustaaf-Adolf-vereeniging van 1842 tot 1856 eene som van *f* 450,000 kunnen uitdeelen en *f* 46,067 in 1858.

„Te Berlijn is den priester den toegang verboden tot het weeshuis, waar alle kinderen in de protestantsche leer worden opgevoed. Wat zoude er wel gezegd worden indien iets dergelijks te Weenen plaats had?

„Nergens is de Protestantsche dweeperij sterker dan in Mecklenburg. Behalve te Schwerin en te Ludwigslust, waar de openbare godsdienstoefening der Katholieken eenvoudig wordt geduld, en nog een paar andere plaatsen, waar de H. Mis kan gelezen worden, is het Katholicismus uit het groothertogdom verbannen. Zelfs voor eene afgezonderde dienstverrigting, buiten openlijke gemeenschap, moet men een verlof hebben van de Regering."

In de zitting der Tweede Kamer van heden, die ten een ure geopend is, heeft de nieuw benoemde voorzitter, de heer Mr. G. C. J. van Reenen, het voorzitterschap met eene aanspraak aanvaard.

In de redevoering van den heer Rijnders, opgenomen in ons Nommer van gisteren, is een vergissing ingeslopen, die onze lezers trouwens dadelijk ontdekt zullen hebben. Die misstelling laat namelijk den heer Rijnders zeggen, dat Amsterdam een zestiende in de algemeene lasten draagt; dit moet zijn *een zesde*.

Z. M. heeft benoemd: tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gedurende hare tegenwoordige zitting, mr. G. C. J. van Reenen; op zijn verzoek eervol ontslagen: als burg. der gem. Voorburg, O. baron van Wassenaer Catwijck; goedgekeurd de benoeming van mr. J. Leuringh, tot sekretaris der gem. Leeks.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag, 22 September.

In deze zitting heeft de kommissie, belast met het ontwerpen van een adres van antwoord op de Troonrede, haar ontwerp, gewijzigd naar aanleiding van de in de afdeelingen gemaakte opmerkingen, ter tafel gebragt. De Kamer heeft beslist om dat stuk in behandeling te nemen op morgen, in eene ten elf ure aan te vangen zitting.

De Kommissie voor de Verzoekschriften heeft op eenige in hare handen gestelde adressen rapport uitgebragt, met welke konkluzie de Kamer zich vereenigde.

Het ontwerp van het adres van antwoord op de Troonrede, gelijk het nu in beraadslaging zal worden gebragt, is van den volgenden inhoud:

SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal stelt hoogen prijs op Uwer Majesteits verzekering, dat de betrekkingen van Nederland met de buitenlandsche Mogendheden van goede verstandhouding en vriendschap getuigen.

2. Zij waardeert de gunstige verschijnselen, die zich in de binnenlandsche aangelegenheden voordoen, en daaronder orde in het bestuur, gepaard aan de handhaving van wettige vrijheid.

3. Zij deelt in Uwer Majesteits vertrouwen dat de uitmuntende geest van zee- en landmagt, ondersteund door de vaderlandsliefde van het volk, steeds de noodige kracht zal geven tot behoud van de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks.

4. Het is der Kamer hoogst aangenaam te vernemen, dat Nederland op het gebied van kunsten en wetenschappen eervol zijne plaats behoudt.

5. Met belangstelling slaan ook wij de vorderingen van den landbouw gade. De oogst van dit jaar moge niet beantwoord hebben aan de verwachting, het is evenwel bemoedigend, dat de opbrengst van den bodem niet voor alle gewassen ongunstig is geweest.

6. Hebben scheepvaart en reederijen nog steeds met bezwaren te kampen, te aangenamer is het, van Uwe Majesteit te mogen vernemen, dat handel en nijverheid, ondanks nadeelige omstandigheden, een ruim vertier genoten.

7. Wij verheugen ons dat in den toestand onzer geldmiddelen veel stof van tevredenheid is gegeven. De Kamer zal met naauwgezetheid de voorstellen overwegen, die den aanleg

groote werken van algemeen nut, en daaronder het gewigtig onderwerp der spoorwegen, zullen bevatten.

8. Met Uwe Majesteit erkennen wij, dat eene wijziging van het belastingstelsel, waaruit vermindering der gewone inkomsten van den Staat moet voortvloeijen, eerst dan overwogen kan worden, wanneer omtrent de uitgaven, voor groote werken vereischt, zal zijn beslist.

Tot schulddelging zijn wij bereid mede te werken.

9. Gaarne stemmen wij toe, dat hoe ruimer de bronnen van inkomsten uit onze Oost-Indische bezittingen vloeijen, des te dringender zich de pligt doet gevoelen, om aan den bloei, de ontwikkeling en de veiligheid dier bezittingen geen karige offers te brengen.

Mogt het gezag aldaar bedreigd worden, dan stellen wij met Uwe Majesteit vertrouwen in den moed en het beleid van de zee- en landmagt en in de vaderlandsliefde van de in Indië gevestigde Nederlanders.

10. De afschaffing der slavernij in de West-Indische Koloniën verdient de meest levendige belangstelling. Het onderzoek dezer Kamer van het te verwachten gewijzigd ontwerp zal daarvan de blijken dragen.

11. Moge de zegen des Allerhoogsten rusten op de Regering van Uwe Majesteit en op het werk dat ons te wachten staat, en het vaderland bij rust en vrede daarvan ruime vruchten inoogsten.

'S GRAVENHAGE, 22 Sept. HH. KK. HH. prins en prinses Frederik en prinses Maria, die deze stad hebben verlaten om zich naar Muskau te begeven, zullen waarschijnlijk eene maand in het buitenland doorbrengen.

LEIDEN, 22 Sept. Door het vereenigd spoorweg-komité te Rotterdam en te Dordrecht is onder anderen ook tot deze gemeente het verzoek gerigt om de plannen tot aanleg van spoorwegen, die van de Regering zijn uitgegaan, bij de Vertegenwoordiging te ondersteunen. Door den Gemeenteraad is in zijne zitting van heden besloten aan dit verzoek geen gevolg te geven, aangezien het belang dat deze Gemeente heeft bij den aanleg van den Zuiderspoorweg, niet zoo overwegend is, om zich in deze met kracht te doen hooren.

UTRECHT, 22 Sept. Heden zijn zoo van hier, als van Rotterdam en Arnhem met den pleiziertrein 1900 personen naar Amsterdam vertrokken. De afgifte van kaartjes is telkens zeer bemoeijelijkt geworden door den grooten toeloop, reeds voor een paar dagen heeft men zelfs, zegt men, geene kaartjes meer afgegeven.

ARNHEM, 21 Sept. Ook in de provincie Gelderland, hebben zich longziekte en miltvuur bij het rundvee geopenbaard, terwijl in sommige streken de ziekte onder de varkens zoodanig heerscht, dat eenige landbouwers er geheel van beroofd zijn. De keverworm rigt in den omtrek van Arnhem veel verwoesting aan in het weiland; zelfs wordt dit schadelijk gedierte in het bouwland opgemerkt, waar het aan de aardappelen knaagt. In het jongst verloopen voorjaar hebben zich bijna geene meikevers vertoond, zoodat de larven, waarvan zij voortkomen, onder den grond zijn blijven voortleven. Ten gevolge van het aanhoudende vochtige weder kan men van de boekweit weinig verwachten.

SCHOONHOVEN, 21 September. De aardappelenteelt, die op eenigzins hoog liggend bouwland, inzonderheid in de helling van de rivierdijken, in de laatste jaren veel uitbreiding bekwam, levert wat de thans gedolven wordende late soorten betreft, een ongunstig rezultaat op. Bij een naauwelijks te noemen half gewas, zijn ze klein van stuk en van minder goede hoedanigheid. De vroege soorten, die in de eerste dagen van Julij reeds een voldoend beschot opleverden, waren van uitmuntende kwaliteit, bij eene gelding van *f* 5.50 sukcessivelijk tot *f* 3.50 afdalende, wordt deze teelt als welgeslaagd en produktief beschouwd.

De succiessievelijk hier met kleine vaartuigen uit Gelderland aangevoerd wordende aardappelen worden van *f* 2.70 tot *f* 3, meerendeels door opkoopers, grif weggenomen.

— De weekmarkt van heden was druk bezocht. Kaas puike soort gold *f* 23, mindere van *f* 22 tot *f* 19; weiboter die eenige attentie geniet, gold van 65 tot 68 ct. per Ned. ℔; roomboter naauwelijks ter veil. Appelen en peren zijn schaarsch, en gelden van *f* 5 tot *f* 6.75. Aan de stadswaag werden gewogen en afgeleverd p. m. 200 Ned. ℔ Hennep, meerendeels van het gewas van 1858; de prijs is onbepaald, op latere verrekening werd *f* 14.50 à *f* 16 betaald.

HOORN, 22 Sept. Op de markt alhier werden aangevoerd 223 stapels Kaas Prijs: Kleine Gras *f* 31.

DELFT, 22 Sept. De prijzen der Boter waren heden *f* 58 a *f* 68 naar kwaliteit.

MEPPEL, 20 Sept. Op de najaars veemarkt alhier beliep het getal ter verkoop aangevoerde runderen, met het jongvee 388 stuks, die voor eenen prijs van *f* 30 tot *f* 180 zijn verkocht geworden. Het getal paarden bedroeg 228, die konden opbrengen van *f* 30 tot *f* 250. Het getal veulens bedroeg 90 stuks, en zijn gedeeltelijk verkocht voor *f* 50 tot *f* 80, en het getal Drentsche schapen bedroeg 630, die van de hand zijn gedaan van *f* 3 tot *f* 6.50.

De handel was minder levendig, en de prijzen iets lager dan vroegere markten.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

ZURICH, 23 Sept. Het definitieve vredestraktaat zal spoedig worden gesloten; alleen door de gevolmagtigden van Oostenrijk en Frankrijk zal het worden onderteekend. Bij de bepalingen van dit traktaat zullen de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Sardinië worden geregeld.

MUNCHEN, 22 Sept. De hier gehouden bijeenkomsten der ministers van Buitenlandsche Zaken van Beijeren, Wurtemberg en Saksen, waarin over de quæstie der herziening van de bondskonstitutie is beraadslaagd, zijn afgeloopen. De drie staatsmannen zijn het op dit punt volkomen eens geworden.

FLORENCE, 22 Sept. Gisteren is in de groote kerk alhier een plegtige dienst gevierd, ter gelegenheid van den verjaardag van het overlijden van Daniël Manin. De plegtigheid werd door twee ministers, de nationale garde en de officieren van het leger, en een overigens niet talrijk publiek bijgewoond.

Vorst Poniatowski heeft gisteren deze stad verlaten.

BERN, 22 Sept. Prins Napoleon is heden alhier aangekomen en begeeft zich door het Berner Oberland naar Zurich. Hij reist onder den naam van graaf van Meudon.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Sept. Hoewel de Italiaansche quæstie, altans schijnbaar, nog in denzelfden toestand is, zou men toch uit sommige mededeelingen mogen afleiden dat, heeft men in politieke en andere kringen het vertrouwen op eene gewenschte oplossing der door het verdrag van Villafranca en de manifestatiën der Italiaansche bevolkingen ontstane bezwaren overdreven, dat vertrouwen toch niet geheel en al zonder grond is uithoofde van hetgeen uit Biarritz wordt vernomen, en wel van wege personen in staat goed onderrigt te zijn. Volgens de van daar ontvangen berigten gaat alles wel langzaam, doch streeft naar eene volkomene oplossing.

Een uit Bern ontvangen dépêche geeft daaraan wigt. Immers volgens die dépêche zouden de Oostenrijksche gevolmagtigden te Zurich van hun goevernement instruktiën hebben ontvangen, ten aanzien van het te maken vredestraktaat, en zich moeten bepalen bij de voorwaarden, wegens den afstand van Lombardije gesteld. De quæstie der hertogdommen zou het onderwerp van latere onderhandelingen zijn, zoodat men verwacht dat het gezegde traktaat in weinige dagen het licht zal kunnen zien. Overigens meldt de dépêche niet, dat de drie mogendheden het traktaat zullen onderteekenen, of Oostenrijk en Frankrijk alleen, in welk laatste geval er voorloopig tusschen Sardinië en Oostenrijk een wapenstilstand zou blijven bestaan tot de eindbeslissing van alle vraagstukken, die beiden nog gescheiden houden.

Wat nog meer waarschijnlijkheid voor een vergelijk geeft is dat de Koning der Belgen te Biarritz zal toeven tot den 25 of 30 dezer maand wanneer het keizerlijk hof die plaats verlaat; dat ook prins Metternich en graaf Walewsky tot dat tijdstip zullen blijven, en dat eindelijk prins Poniatowski eergisteren Florence heeft verlaten, om den Keizer verslag van zijne zending te geven.

— Er is sprake geweest van eene Spaansche bezetting te Rome, wat echter in de laatste dagen als een ongegrond gerucht beschouwd werd. Aan het *Journal des Débats* wordt uit die stad gemeld, dat de heer Arnao, eerste sekretaris der Spaansche legatie, plotseling per telegraaf van zijn ambt ontslagen is en wel, naar geruchten willen, wijl hij, in verstandhouding met Koningin Christina en het Romeinsche hof, voor eene Spaansche militaire tusschenkomst ijverde, welke de Fransche bezetting vervangen moest.

Nog wordt aan hetzelfde blad gemeld, dat Mgr. Tizzani van Napels te Rome was wedergekeerd. De prelaat was voor het in dienst nemen der Zwitsers op reis gegaan en moet hierin zeer gelukkig geslaagd zijn.

— Het Ottomannische gezantschap alhier heeft een depêche nopens de zamenzwering tegen den Sultan ontvangen. De zamenzwering wordt daarin bevestigd, doch tevens gezegd, dat ze niet ernstig is, terwijl niets wordt vermeld van 't gevaar dat Abdul-Medjid bedreigde. De zamenzweerders zouden slechts uit veertig, meestal Cirkassiers en Kurden bestaan, die allen in hechtenis zijn genomen.

— Volgens een berigt in den *Moniteur de l'Armée*, hebben er sedert den 11 geen aanvallen der Marokkaansche stammen aan de grenzen tegen de Fransche bezittingen plaats gehad en er bestaat volstrekt geen schijn van een algemeene beweging. Ook uit de Spaansche bezittingen luiden de berigten geruststellend. De Mooren zouden zich van Ceuta verwijderd hebben en in de stad zou rust heerschen.

— Generaal Wimpffen, die eene divizie van het leger van Lyon kommandeert en tot chef der expeditie naar China moet benoemd zijn, is de zoon eens Duitschers, die gedurende de omwenteling van 1789 naar Frankrijk kwam, waar hij zich liet naturalizeren. Zijne familie heeft vele takken in Oostenrijk en Beijeren. Bij het begin van den oorlog zonden de Fransche generaal en de Oostenrijksche veldtuigmeester, beiden denzelfden naam voerende en na verwant, elkander hun portret en gingen de verbindtenis aan, niet op elkaar te schieten, als het krijgslot hen te zamen bragt. De vrede belette eene ontmoeting.

— Volgens eene advertentie in den *Droit*, neemt de heer Hua — de vader van het ontvreemde kind — een aan hem in een brief gedaan voorstel aan. De voorwaarden namelijk, in dien brief vervat, zouden, naar men zegt, hierin bestaan: De heer Hua moet op een aangewezene plaats 5000 franken neerleggen, en den volgenden dag zal hem het kind worden wedergegeven, en hij de overige 5000 franken moeten betalen. In dien brief werd opgemerkt dat, bijaldien de voorwaarden werden aangenomen, de heer Hua daarvan in den *Droit* kennis moest geven. Dit is gebeurd, en men verwacht nu de uitkomst van deze zeer geheimzinnige zaak.

Inmiddels zijn eenige kleedingstukken van het kind ten huize van den heer Hua gebragt door een man en eene vrouw, die verhaalden, dat zij op de straat een uitdraagster hadden ontmoet, welke die kleedingstukken aan hen voor vijftig centimes verkocht en gezegd had, dat zij ze had opgeraapt in de straat du Temple op het oogenblik dat men ze uit een venster wierp. Die man en die vrouw zijn op bevel van den regter van instruktie naar die straat gebragt, maar het huis is niet gevonden kunnen worden en beide zijn op vrije voeten gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Sept. De *Times* bespreekt nogmaals het artikel van den *Constitutionnel*, hoewel hij het reeds, zoo als uit het gisteren medegedeelde blijkt, beantwoord heeft. Volgens dat blad is de Italiaansche quæstie in een twistappel ontaard tusschen de Italianen en den Keizer der Franschen, met uitzondering van Oostenrijk, die alle kansen verbeurd heeft. Frankrijk zou Italië een Fransch prins tot goeverneur willen geven; maar de Italianen, zegt de *Times*, begrijpen dat dit tot niets anders zou dienen, dan om een gedeelte van het Schiereiland in een Fransche provincie te veranderen en zijne onafhankelijkheid tot een hersenschim te maken. Dit zoo zijnde, geeft het blad den Italianen den raad in hun besluit te volharden en verzekert hen, dat zij slagen zullen, mits zij nog eenige maanden de vaste houding toonen, waarvan zij tot hiertoe aan Europa het schouwspel hebben gegeven.

Ook de *Morning Post* blijft beweren, dat geen schikking beter de vrijheid der hertogdommen zal dienen, dan die eener aanhechting bij Piëmont.

In een ander artikel van dat blad wordt onderzocht, in welken toestand de jongste gebeurtenissen in China Frankrijk en Engeland gebragt hebben, en betreurd dat de wereld de vruchten van het tusschen China en de Westerschen mogendheden gesloten verdrag nog niet heeft kunnen plukken. Vervolgens zegt het, dat de te voeren oorlog van Engeland tegen het Hemelsche Rijk niets minder ten doel zal hebben dan dat rijk binnen te rukken, en niet eerder zal eindigen, dan wanneer men te Peking stoffelijke waarborgen tot een eeuwigdurende nakoming van het verdrag gegeven hebbe.

Het blad wil mitsdien, dat een talrijk leger en een magtige vloot tegelijkertijd aan de monding van den Pei-Ho en op verscheidene punten der Chinesche kust verschijnen en het geheele rijk op hetzelfde oogenblik aangevallen worde [!!!] De krijgsmagt moet tot in het hart van het land dringen en stormenderhand de hoofdstad innemen. „De les, die wij den Chinezen zullen geven, zoo leest men, moet voor allen een les wezen. Voor den Keizer, voor zijne onderdanen, voor de kustbewoners, voor de landbewoners, voor de zeelieden, voor oud en jong. Ze moet streng zijn zonder wreed te wezen en den Chinezen bewijzen, dat Engeland niet slechts magtig, maar ook regtvaardig en billijk is."

Verder wordt er de hoop in uitgedrukt, dat de oorlog voor altijd de slagboomen zal wegruimen, welke de Chinezen tot hiertoe tegen de gemeenschap met beschaafde volkeren hebben opgerigt.

't Is niet zeker dat de *Morning Post* trouw de bedoeling van het Britsche kabinet uitdrukt, het Fransche gouvernement evenwel schijnt die zaak niet uit hetzelfde gezigtspunt te beschouwen en niet gezind te zijn om aan een expeditie naar China meer uitbreiding te geven, zoo lang geen nieuwe gebeurtenissen daartoe dwingen. Uit Parijs wordt altans gemeld, dat de krijgsmagt, die aan den Pei-Ho zal verschijnen, niet eerder mag handelen dan wanneer op nieuw de Ambassadeurs van Frankrijk en Engeland op hunnen togt mogten belemmerd worden.

— De inwoners van Woolwich, Deptford en Greenwich hebben eene bijeenkomst gehouden, om zich tegen de geeseling in het leger te verklaren. De straf vond weinig verdedigers en er werd tot eene petitie aan het

Parlement besloten, welke de Alderman Salomons, een van Greenwichs vertegenwoordigers, zal overreiken.

— De geschiedenis van den Brit, die met Garibaldi's vrijschaar medetrok, de Oostenrijkers nederschoot, wanneer zulks geen gevaar voor hem had, elken gevelde in zijn zakboek opschreef en verklaarde niet uit sympathie voor de Italiaansche zaak, maar als jagtliefhebber aan den oorlog deel te nemen, is overdreven. Deze Engelschman, John W. Pear genaamd, heeft, als vele anderen, onder Garribaldi gediend en verzekert in een schrijven aan den *Times* een bijzondere vereerder van dien hoofdman en een warm vriend der Italianen te zijn, waarom hij zich bij de vrijschaar aangesloten heeft. Wat overigens medegedeeld is verklaart hij onwaar te zijn, slechts houdt hij zich verzekerd dat de Oostenrijkers hem afgemaakt hadden, ware hij in hunne handen gevallen.

— De *Times* bespreekt den ingenieur Brunel, in den ouderdom van 54 jaren dezer dagen overleden. Hij drukte de voetsporen zijns beroemden vaders, in wien hij een degelijken leermeester had. Op 14jarigen leeftijd ging hij naar Parijs, waar hij onder Massau werkte tot zijne intrede in het kollegie-Henri IV, hetwelk hij twee jaren bewoonde. Daarna keerde hij naar Engeland terug om aan de werken zijns vaders tot aan diens dood deel te nemen. Van toen af stond hij alleen en deed hij zich als eerste ingenieur van Engeland kennen. De Theems-Tunnel, door zijn vader begonnen, de dokken te Sunderland en Bristol, de brug over den Avon bij Clipton, verscheidene spoorlijnen, waaronder de Great-Western, al die werken hebben zijn naam alom beroemd gemaakt. Hij behandelde den bouw der ijzeren schepen en ontwierp het plan tot de grootste stoomschepen van dien tijd, zooals de *Great Britain* en de *Great Western*. Hij voerde de schroefschepen bij de oorlogsvloot in en ontwierp het plan tot den *Great-Eastern*, wiens eerste vaart en ramp hij niet beleven mogt. De geweldige inspanning bij dit reuzenwerk moet veel tot zijn dood hebben bijgedragen. Echter was hij reeds vele jaren sukkelend en voerde hij zijne groote werken met een ziek ligchaam uit. Behalve zijne talenten als teekenaar, zijne echte kunstrigting en veel omvattende kennis roemt men het dat hij eenvoudig en aan alle *jalousie de métier* volkomen vreemd was. Hij ondersteunde rampspoedige kunstbroeders, liet ieder talent het volste regt wedervaren en stond met Robert Stephenson, dien hij op het mechaniesch wetenschappelijk gebied meermalen bestreed, op den besten voet. Een der beroemdste Engelsche ingenieurs is met hem ten grave gedaald. Wat hij gedaan heeft is in zijne eigene geschriften en in die zijner tijdgenooten opgeteekend.

— Een Bijenhouder te Downfield heeft de uitwerking van chloroform op de bijen beproefd, ten einde den honig te kunnen uitnemen, zonder die nijvere insekten te dooden. Hij sloot den ingang van den korf, bedekte dien met een kleed, ten einde het licht zoo veel mogelijk uit te sluiten en blies toen chloroform in den korf. Toen hij zag dat de bijen in slaap waren gevallen, viel het hem niet moeijelijk ze in eenen anderen korf te verplaatsen, zonder haar eenig letsel toe te brengen. Den volgenden oehtend waren allen weder ontwaakt en gonsden rondom den korf, alsof er niets met haar gebeurd ware.

— Uit New-York worden belangrijke bijzonderheden medegedeeld nopens een botsing aan de noordelijke kust van de Stille Zuidzee ter zake der bezitneming van het eiland San Juan tusschen generaal Harney, kommandant der troepen van de Vereenigde Staten in Oregon, en den gouverneur der Engelsche koloniën in die gewesten, welke zaak het kabinet te Londen onaangenaamheden heeft berokkend, doch volgens den *Times* op den weg eener minnelijke schikking is.

— Ter eere van maarschalk Mac-Mahon hebben de in Amerika gevestigde Ieren geld ingezameld om den maarschalk een schoon Amerikaansch paard te koopen. Reeds 1000 dollars zijn daartoe bijeengebragt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 Sept. De *Wien. Ztg.* bevat heden het besluit, 'twelk den bijzonderen toestand van het Venetiaansche bestuur met 1 Oktober doet ophouden en der vierschaar te Venetië tot uitsluitend geregtshof maakt, niet alleen voor misdaden van hoog verraad, majesteitsschennis en openlijke rustverstoring, maar ook voor die van opstand en openlijk geweld. Andere strafbare daden, als het ongeoorloofd bezit van wapenen, verbreiding van oproerige geschriften door drukken of aanplakken, het dragen van revolutionnaire kenteekenen, staatkundige demonstratiën van elken aard, vooral het zingen van oproerige liederen en beleedigen van militairen buiten dienst, worden, voor zoo ver zij niet tot het strafgeregt behooren, tot nader order door de delegatiën en in Venetië door de direktie van policie en het stadhouderschap behandeld. De straf is van drie dagen tot zes maanden.

— Volgens berigten uit goede bron, heeft de Venetiaan geenszins het harde lot te wachten, waarmede de Parijsche *Moniteur* hem bedreigde en zal de Keizer van Oostenrijk integendeel bewijzen, dat het verre van hem is, het eene deel der Italianen voor het andere te doen boeten. Nog vóór het vertrek van graaf Goluchowsky naar Lemberg had in tegenwoordigheid des Keizers een ministerraad plaats, waartoe ook vorst Richard von Metternich geroepen was. Daarin werden besluiten genomen ten opzigte van Venetië, welke zullen doen zien, dat de *Moniteur* den bal deerlijk missloeg, bij de mededeeling, dat Oostenrijk zich van de verbindtenissen, ten opzigte van Venetië aangegaan, ontslagen zoude achten, als de hertogen in Italië niet hersteld werden. De nationale wenschen en behoeften der Venetianen zullen voldaan worden, zonder acht te geven op den uitslag der zaken in Midden-Italië. Weldra zullen, naar verzekerd wordt, besluiten afgekondigd worden, welke van de gunstigste gezindheid jegens Venetië getuigen.

— Aan de *Oest. Post* wordt uit Parijs geschreven: „De geest van den vrede van Villafranca was van het eerste oogenblik tegen de vergrooting van Sardinië. De Fransche *Moniteur* heeft onlangs opgelezen, wat Napoleon bewoog tot het aanbieden van den vrede; doch de hoofdgrond heeft het blad, wegens diplomatieke belangen, voor zich gehouden. Deze nu was de ontdekking dat Viktor Emmanuel, sinds den slag bij Palestro, overmoediger en sedert zijn leger in Lombardije stond, onhandelbaarder was dan ooit en niet naar de voorstellen zijns bondgenoots luisterde. Viktor Emmanuel ging met het meeste onverstand te werk en behandelde de Franschen, als waren zij slechts gehuurde hulptroepen en hij zelf de wettige heer en meester van Italië. Niet alleen kwetste hij den Keizer persoonlijk, maar ook de Fransche belangen, zooals in de zaak der Legatiën, en hij liet duidelijk blijken, dat hij zich niet door Frankrijk zou laten leiden. Zulke verschijnselen waren niet eens noodig om Napoleon te doen zien, hoe gevaarlijk het voor Frankrijk zoude zijn, als Piëmont tot eene groote mogendheid aangroeide. De vrede van Villafranca heeft der aanmatiging paal en perk gesteld."

— In het tuighuis der genie te Verona zijn twee kisten met schietkatoen in brand geraakt, wat eene vreeselijke outploffing veroorzaakte. Twee personen zijn onmiddelijk gedood, anderen gekwetst. Het tuighuis en het nabij gelegen hospitaal moeten zeer beschadigd zijn.

BERLIJN, 21 Sept. De beterschap des Konings was in het begin dezer maand reeds zoo verre gevorderd, dat hij den 9n en 10n korte wandelingen op het terras van Sans-Souci kon doen. Den 11n was het weder hiertoe minder gunstig en hij wandelde in de zalen. Den 12n achtte men het echter niet raadzaam hem het bed te doen verlaten; men merkte eene sterke verzwakking op, en volstrekte rust werd aanbevolen, welke dan ook zoo gunstig werkte, dat de Koning den 19n het bed weder voor het eerst verlaten heeft.

— De kiezers van het vierde distrikt dezer stad hebben eene vergadering gehouden, om hunne meening nopens het Duitsche vraagstuk, betreffende de Bondshervorming, openbaar te maken. Een luitenant der policie woonde de vergadering op last der regering bij. Zij werd besloten met eene bijna eenparige aanneming der besluiten van Eisenach.

— Uit Turijn wordt aan de *Köln. Ztg.* geschreven, dat Koning Viktor Emmanuel per telegraaf een uitvoerig berigt van Keizer Napoleon uit Biarritz ontvangen heeft, en dat daarin over de kandidatuur van den graaf van Vlaanderen gesproken wordt. Frankrijk en Oostenrijk moeten, naar men wil, overeengekomen zijn Midden-Italië den graaf als Koning van Etrurië dringend aan te bevelen. De afkeer, welken de Italianissimi hieromtrent mogen koesteren, sluit de kans op slagen toch niet uit, naar men meent, en te Napels en Rome zou zulk een Koning veel liever gezien worden, dan de inlijving bij Sardinië. Napoleon moet het ontwerp om verschillende redenen gunstig zijn. De Fransche pers laat genoeg blijken, hoe weinig men te Parijs met eene vergrooting van Piëmont op heeft, en de Keizer moet bijzonder laten uitkomen dat zijn jongste voorstel aan den Paus, tot afscheiding der Romagna, zonder hulp van Oostenrijk, geene kans tot aanvaarding heeft. Men schijnt voornemens te zijn de wenschen der Romagnezen te vervullen, zonder daarover met den Paus te handelen en dat is zonder hulp van Oostenrijk of zonder regtstreeksche geweldige maatregelen niet doenlijk.

ITALIË.

FLORENCE, 18 Sept. De aartsbisschoppen van Piza, Florence, Lucca en Lima vaardigden, na het uitbreken der onlusten, brieven aan de geestelijken hunner diocezen uit, om hen aan te manen zich niet met staatkunde op te houden, elke beweging voor te komen en gehoorzaamheid aan het wettige gezag te prediken, waaraan met weinig uitzondering, gehoorzaamd werd. Daarop verschenen de beruchte cirkulaires der voorloopige Regering aan de bisschoppen en prefekten, waartegen de vier genoemde aartsbisschoppen zich in een brief aan den minister van Eeredienst verhieven. Alle overige bisschoppen van het groothertogdom hebben zich hierbij aangesloten, door brieven in denzelfden geest aan de Regering te doen toekomen.

TURIJN, 20 Sept. De *Indépendente* verzekert, dat het Sardinische goevernement geprotesteerd heeft bij de groote mogendheden tegen het misbruik, 'twelk, zoo als het blad beweert, Oostenrijk niet alleen toelaat, maar zelfs openlijk begunstigt, namelijk de werving van soldaten voor Rome.

— Uit Bologna wordt aan den *Corriere Mercantile* geschreven, dat de goeverneur der Romagna dat gedeelte der pauselijke schuld heeft erkend, waarvan de interesten door die provincie moeten betaald worden.

De deputatie uit de Romagna, die Koning Viktor Emmanuel den wensch tot inlijving van dat gebied bij Sardinië zal kenbaar maken, is benoemd. Zij is zamengesteld uit graaf Bentivoglio, graaf Gozzadini, markies Sanari, de graven Salvoni, Laderchi, Scarabelli, vicepresident der konstituerende vergadering, en Marescotti, als secretaris.

BELGIË.

BRUSSEL, 21 Sept. De onthulling van het gedenkteeken ter eere van het kongres en der konstitutie zal den 26 dezer ten een ure in de tegenwoordigheid der koninklijke familie plaats hebben. Alle burgerlijke en militaire overheden zullen daarbij tegenwoordig zijn, en de onthulling voorafgegaan worden door een kantate, voor die plegtigheid vervaardigd. De leden van den Senaat en de Kamer der Vertegenwoordigers en de voormalige leden van het voorloopig Bewind, van het Kongres en wetgevende Kamers zullen in het paleis der natie zamenkomen. De gedelegeerden der provinciën en gemeenten op het stadhuis, om van daar in optogt naar het genoemde paleis te gaan, werwaarts zich ook de gekwesten der Septemberdagen, met hun vaandel, de gedekoreerden met het ijzeren kruis, en de leden van de Leopoldsorde zullen begeven.

De stoet zal zich, na de uitvoering der kantate, voorafgegaan door militaire muziek en door een korps infanterie gesloten, naar het Kongresplein begeven, waar, zoodra de koninklijke familie verschijnt, tot de onthulling van het gedenkteeken zal worden overgegaan.

STADSNIEUWS.

239ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven.) 5de Klasse, 16de Lijst: N° 9890 *f* 10,000, N° 6173 *f* 1000 en premie *f* 30,000, N° 2896, 14917, 3910 en 3403 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 September.

OVERLEDEN (18 Sept.): Wed. Francken, geb. J. van Zanten. - M. D. Fischer, geb. Richter, 49 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek . .	*f* 23,90	à	—	Pruissische .	*f* 34⅜	à	—
Napelsche . .	„ —,—	„	—	Spaansche . .	„ —,—	„	—
Div. in £ . .	„ 11,62½	„	—	Hamb. Russ.	„ 32¾	„	—
Eng. Russen	„ 11,75	„	—	Russ. in Z. R.	„ 33⅝	„	—
Fransche . .	„ 55¼	„	—	Polen „ „ „	„ —	„	—
Belgische . .	„ 55⅝	„	—	„ „ Fl.	„ 26¼	„	—

Buitenl. Spanje *f* 55⅛. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, *f* —,—.
Amerik. in D. *f* 2,33.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60	à 9,70
Oude Gerande Dukaten	„ 5,50	„ 5,60
Wigtige Souvereinen	„ 11,65	„ 11,75
„ Pistolen	„ 9,55	„ 9,65
Stukken van 20 Franks	„ 9,30	„ 9,40

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,50 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	„ 2,33	„ 2,36
Brabandsche Kronen	„ 2,65	„ 2,70
Fransche	*f* 2,70	*f* 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,75	„ 1,78
Zilver 1000 à 980	„ —,—	„ —,—
„ 900 „ 700	*f* 104,20	à 105,—

Wisselkoers.

2/m. Parijs . . .	*f* 55 7/16	2/m. Livorno . . .	*f* 38½
Zigt „ . . .	„ 55 13/16	„ Napels . . .	„ 79
2/m. Bordeaux . . .	„ 55	3/m. Petersburg . .	„ 166
½/m. „ . . .	„ 55½	6/w. Weenen . . .	„ 94
3/m. Madrid . . .	„ 238	„ Augsburg . . .	[illegible]
„ Cadix . . .	„ 240	„ Frankfort . . .	„ 99¾
„ Sevilië . . .	„ 237	2/m. Hamburg . . .	„ 35⅛
„ Bilbao . . .	„ 237	Zigt „ . . .	„ 35 5/16
„ Lissabon . . .	„ 40⅜	2/m. Londen . . .	„ 11.67½
„ Porto . . .	„ 40¼	Zigt „ . . .	„ 11.72½
2/m. Genua . . .	„ 45¼	Rotterdam . . .	„ ⅝

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		22 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a	
Nederl. Bank	4 "		"	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 5/16	64⅝	64⅝
Dito Dito	3 "	77½	77 13/16	77 13/16
Dito Dito	4 "	98⅛	98⅜	98⅜
Amortisatie-Syndikaat	3½ "		"	
Aand. Handel-Maatsch.	"	127½	"	
Oost-Ind. Leening	4 "	97⅜	97¾	
Aand. Holl. Spoorweg			"	—
Leening idem	4½ "		"	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "		"	
Maatschappij van Weld.	4 "		"	
België, Cert. Adm. B. Bk	2½ "		"	
Dito *Rotschild*	2½ "		"	
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"	
Spanje, Obligatiën	1½ "	33 15/16	34	
Dito	3 "	45¼	"	
Dito Binnenlandsche	3 "	43⅝	43 11/16	43⅝
Amortisable Schuld		11 3/16	"	
Bewijzen Coupon		4¾	"	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			"	
Portugal, Obligatiën	3 "	44 15/16	45 1/16	45 1/16
Dito 1856	3 "	43 7/16	"	
Uitgestelde		31	"	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 "	104½	104¾	104¾
Dito bij idem 1828/1829	5 "	102	102⅛	102⅛
Cert. bij idem 1832/1833	5 "	86¾	87	
Dito bij idem 1840	4 "	88⅜	"	
Dito bij *Stieglitz*	4 "	83¼	83⅜	
Dito Nieuwe	4 "		"	
Dito 5de Serie	5 "	97⅞	"	
Dito 1855, 6de Serie	5 "	100⅞	100 15/16	
Dito Adm. te Hamburg	5 "		"	
Dito dito te Londen	5 "		"	
Dito dito dito	4½ "	95¾	"	
Inschrijv. in Assignatiën	6 "		"	
Certifikaten van dito	6 "		"	
Spoorweg Aktiën	5 "		"	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		156	"	
Obligatiën	4 pCt.	79 3/16	"	
Pruissen, Oblig.	4½ "	101 13/16	101⅞	
Aandeelen 1854	3½ "		"	
Oostenrijk, Obl. bij *Gollen C.*	5 "		"	
Dito dito	4 "		"	
Dito Metalliek	5 "	56¾	57⅝	57 7/16
Dito Rente Amsterdam	5 "	76	76⅛	76
Dito Nationale 1854	5 "	61	61⅞	61¾
Dito dito	2½ "	30⅜	30¾	30⅝
Weener Bankaktiën	*f*	878	"	
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		"	
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	274	275	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			"	
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 "		"	
Dito bij *Rotschild*	5 "		"	
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "	99½	"	
Dito	3 "	82⅝	82⅝	
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 "		"	
Dito 1839 van £ 100	5 "		"	
Dito 1843 " " 100	5 "	99⅛	"	
Dito 1852	4½ "	91¼	"	
Dito 1858	4½ "		"	
Sardinië	5 "		"	
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"	
Dito te Parijs	"		"	
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	14⅞	15 1/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 "	27 3/16	21¼	
Dito Uitgestelde	1 "	14 1/16	14 9/16	
Grenada, Obligatiën	3½ "	15 15/16	16 5/16	
Dito Uitgestelde		5 3/16	5 5/16	
Mexiko, dito	3 "	21¼	21⅜	
Nrd.-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	"		"	
Dito dito	Lr. B "		"	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		"	
Amerik. Bank-Aktiën			"	
Illinois Spoorw. Aandeelen			"	
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	81½	"	
Louisiana	5 "	103	"	
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 "	3 11/16	"	

Handel-Maatschappij kontant 127½; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 223, 23¼; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; N. Port. 43 5/16, ⅜; Galv. 54¾; 3 pc. Russen 65 1/16, ⅛.

Oostenrijksche fondsen met veel handel aanmerkelijk williger. Grenadasche mede gevraagd. Overigens was de markt onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 23 September tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64¾; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43½; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 100¾, Oostenrijk, Met. 5 pc. 57⅛, dito Rente Amst. 5 pc. 75⅞, dito Nationale 1854 5 pc. 60 5/16, dito 2½ pc. 30½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Sept. België 2½ pc. —; 4½ pc. 98g; Metal. 60⅝; Nation. 64½; Spanje 1½ pc. 33⅞p; 3 pc 44.

PARIJS, 22 Sept. Rente kont. 4½ pc. —.—, in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 69.15; Credit mobilier 800.—; Fr.-Oost. Spoorw. 550.—; Russ. Spoorw.-Aktiën 502.50; Spanje 1½ pc. 34¼; 3 pc. 44⅛; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening 84.75.

MADRID, 21 Sept. Spanje 3 pc. 44.50; 1½ pc. 34.45.

LONDEN, 22 Sept. Cons. 95¾ a ⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¼ a ⅜; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. Holl. bonds —; Grenada uitgest. 5 a 5¼; id. werkelijke 17⅜ a 27⅝; 5 pc. Venez. 28 a 28½; 2¼ pc. id. 14¾ a 15¼; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 46¼ a 46¾; 1½ pc. id. 34⅝ a 34⅞; Coupons 4¾ a ⅞; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 62 a 63; id. 7 pc. Oblig. 77 a 78; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 22 Sept. Met. 5 pc. 73.50; 2½ pc. —.—; Nat. 78.30; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 897; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 209.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 252.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 11.92½; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 19; Zilver 18¼.

BERLIJN, 22 Sept. Metalliek 5 pc. 60¾; Nationale 65¼, Stiegl. 5de serie 98½; 6de id. 106; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc 65⅝; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103¾; Fr. Oost. Spoorw. 141¼; Credit 85; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 19, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141¾, 2/m. 141¼; Weenen —, Petersburg 96⅛.

FRANKFORT, 22 Sept. Metalliek 5 pc. —; Nation. 63⅛, Cred. Akt. 203½, Spanje 3 pc. 43⅜, 1½ pc. 34, Bankakt. 860, Wissel op Londen 116⅝, Weenen 96⅝, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Sept.

Tarwe vast met minder handel: 156/2 n. Bovenl. *f* 257.

Rogge *f* 2 a 3 hooger: 125 ℔ Pruiss. *f* 193; 126 ℔ Galatz 190; 122 ℔ Odessa *f* 176.

ROTTERDAM, 22 Sept. Tarwe: 161/2 ℔ Straalsunder *f* 300; 163/2 ℔ j. Bovenl. Rijs *f* 295.

SCHIEDAM, 22 Sept. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Archang. *f* 162 3/m.; 144/2 ℔ j. dito *f* 170 6/w.; 144/2 ℔ Pernau *f* 192 6/w.; 144/2 ℔ n. Libau *f* 176 kt.; 146/2 ℔ Arensburg *f* 195 3/m. — Gerst: 129/2 ℔ Koersche *f* 171 3/m. — Moutwijn *f* 14.—; Jenever *f* 19.50; Amst. Proef *f* 20,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,50 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Sept. Lion (st.), Londen.
VLIE, 21 Sept. De Boer, Eendragt, Petersburg.
HELVOET, 22 Sept. Van Duyn, Minister Thorbecke, Batavia, l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 22 Sept. Diana (st.), Londen.
VLIE, 21 Sept. Kooiman, Frederikstad.
HELVOET, 22 Sept. Concordia (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 September, in lading naar:

Maintz.	W. Keller, Mainz N°. 1.
Heilbron.	G. Mussig, Albert Schmidt.
Mannh. en Ludwigsh.	L. Persoons, Azië.
Maastricht.	G. van der Kluis, Lidia Hendrika.
Keulen.	J. R. Wilson, Cöln N°. 19.
Keulen.	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron	J. Hell, Johanna.
Frankfort.	C. Wehlgertner, Frankfort N° 26.
Mannheim.	F. Sandhovel, de Rijn.
Wezel.	A. Balck, Vrouw Rebecca.
Duisburg.	C. Grutter, Geertruida.
Dusseldorp.	A. Brinkman, Niederrhein N°. 8.
Urdingen.	W. Klaassen, Broedertrouw.

AMSTERDAM, 20 September, vertrokken naar:

Frankfort.	J. Welter, Frankfort N°. 4.
Dusseldorp.	W. Brugman, Niederrh. N° 7.
Duisburg.	H. Meenwsen, Niederrhein N°. 5.
Keulen.	W. Vogels, Cölln N°. 14.
Mannheim.	A. Bauduin, Urania.
Wezel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Urdingen.	J. Remmer, Vrouw Maria.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron.	H. P. Disch, Flora.
Maastricht.	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

Rijnhoogte ARNHEM, 22 Sept. 8. p. 1 duim.
KEULEN, 22 " 5 vt. 2 "

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT

Op Maandag 26 September, des avonds ten vijf ure.

1. Huis, Achterhuis en Erve, Heerengracht, X 425. — 2. Huis en Erve, Botermarkt, X 83. — 3. Dito, Lange Leidschedwarsstraat, CC 286. — 4. Dito, Reestraat, LL 284. — 5. Dito, Naauwe Gasthuismolensteeg, G 319. — 6. Dito, Hoogte van den Kadijk, U 623. — 7. Dito, als voren, U 624, te zamen in slag. — 8. Dito, Vischpoortsteeg, A 418. — 9. Dito, naast voorgaande Perceel, A 417. — 10. Dito, Lange Leidschedwarsstraat, CC 430. — 11. Vier Huizen, Tuinen en Erven, Overtoomschenweg, levendige zijde, XX 84 à 87. — 12. Twee Huizen, Tuin en Erve, als voren, I 79 en 80. — 13. Huis en Erve, Boomstraat, PP 574. — 14. Twee Huizen en Tuinen, Jan-Hansenpad buiten de Raambarrière, N° 42 en 43

Advertentiën.

(1842) Tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid overleed heden, ten gevolge eener langdurige ziekte, mijne geliefde Echtgenoote ANTONIA MARGARETHA COOPS, voorzien van de H. Sacramenten der Kerk, en na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 46 jaren, in eenen ouderdom van bijna 63 jaren.

R. S. VISSER.

SNEEK, 21 September 1859.

(1847) Den 15 September 1859, overleed te 's Hertogenbosch, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Heer Mr. J. L. A. LUIJBEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Provinciaal Geregtshof van Noord-Brabant.

(1846) Een **Med. Doct**r op een voornaam dorp in de provincie Utrecht vraagt zoo spoedig mogelijk ter Waarneming zijner Apotheek, eenen **BEDIENDE**, van voldoende bewijzen van kunde en goed gedrag voorzien. Getrouwden en die bijgevolg buiten voeding en inwoning zouden zijn, komen ook zeer in aanmerking. Men wordt verzocht zich *franco* onder lett. K te vervoegen aan het Bureau dezer Courant.

Er wordt gevraagd op een Instituut in Zuid-Holland, een **Hulponderwijzer**, in staat het Fransch te onderwijzen en zoo mogelijk in het Engelsch of Hoogduitsch behulpzaam te zijn. Men kan op ruim salaris en gelegenheid zich veelzijdig te oefenen rekenen. Brieven *franco* letter D, ter Drukkerij van H. GOORISSEN te Gouda. (1843)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn zonder weerga in gevallen van zinkingen. L..... M...., te Monnikendam, was sedert 4 jaren onophoudelijk aan zinkingen onderhevig, welke zoo zeer hadden toegenomen, dat hij vier of vijf maanden lang genoodzaakt was het bed te houden, en de geneesheeren verklaarden hem rond uit dat hij niet moest verwachten ooit weder wel te worden. Hij zag dus van elk ander middel af, en begon de zalf en pillen van Holloway te gebruiken. Deze veroorzaakten eene zoo groote verandering in zijn gestel, dat hij spoedig zijne gewone bezigheden kon hervatten, en nog eenigen tijd daarmede voortgegaan zijnde, herstelde hij tot verwondering van een elk geheel en al.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg:
Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (1554)

(1787) Bij G. B. VAN GOOR te *Gouda*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld, *een der* **Volledigste Woordenboeken der Fransche Taal**, *getiteld*:

J. KRAMERS Jz.
NOUVEAU
Dictionnaire Français Hollandais,

Dit Woordenboek is naar de beste en nieuwste bronnen bewerkt en bevat niet minder dan 1950 bladzijden van 2 kolommen, en elke kolom 88 regels tegen den uiterst geringen prijs van *f* 9.30.

Bovenstaand werk onderscheidt zich van alle zijne voorgangers door goedkoopheid en volledigheid, gelijk dit reeds door verschillende Recensenten werd erkend. Het is eene vraagbaak voor den LEERLING op de School en voor den GELEERDE in zijn Kabinet, zoowel voor hem, die een werk over NATUUR-, SCHEI-, GENEES- of KRUIDKUNDE beoefent, als die een THEOLOGANT, JURIST, PHILOSOOPH of ANATOMIST leest, het verklaart de termen van den WISKUNSTENAAR en STERREKUNDIGE, van den INDUSTRIEEL en den KOOPMAN, van den KRIJGSMAN en den ZEEVARENDE, ja zoo veel mogelijk *elke* NOMENCLATUUR, en is bovendien rijk aan gemeenzame en spreekwoordelijke zegswijzen en spreekwoorden.

Het tweede of Nederduitsch-Fransche deel is ter perse en zal zoo geregeld en spoedig mogelijk bij Afleveringen elk van 96 paginaas à 45 Centen het licht zien.

Bij den Uitgever dezer Courant is verkrijgbaar:

Graduale en Antiphonarium in 8°.

De prijs van den Graduaal in lederen band is *f* 4.00.
Idem van den Antiphonarium . . . . *f* 3.45.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.